

Tabell D-fk

Indeks for berekna utgiftsbehov for fylkeskommunane 2027

Indeks for berekna utgiftsbehov (kolonne 13) blir berekna ved hjelp av kostnadsnøkkelen og kriteriedata. Første steg er å berekne den enkelte fylkeskommune sin andel av landssummen for kvart kriterium og av innbyggartalet i landet. Deretter blir indeksen for kvart kriterium berekna etter følgjande formel:

$$\text{Indeks}_k = \frac{\text{Fylkeskommunen sin del av kriterium}}{\text{Fylkeskommunen sin del av innbyggjarane}}$$

Ein fylkeskommune som har ein indeks lik 1,0 for kriteriet innbyggjarar 1–18 år har like stor del av 1–18-åringar i landet som av totalt innbyggartal i landet. Ein fylkeskommune med indeks lik 1,1 for det same kriteriet har 10 prosent høgare del 1–18-åringar enn delen innbyggjarar. Ein fylkeskommune med indeks lik 0,9 for det same kriteriet har 10 prosent lågare del 1–18-åringar enn delen innbyggjarar. Indeksen for berekna utgiftsbehov blir berekna som eit vektgjennomsnitt av indeksane for dei enkelte kriteria etter følgjande formel:

$$\text{Indeks berekna utgiftsbehov}_i = \sum_{k=1}^{18} V_k * I_{ki}$$

V_k er kriterievekt for kriterium k , I_{ki} er indeks for kriterium k for fylkeskommune i . Den samla indeksen for berekna utgiftsbehov er då summen av indeksane for kvart kriterium der det einskilde kriterium er vekt med si vekt i kostnadsnøkkelen.

Vekta for kvart kriterium i kostnadsnøkkelen er vist i tabellen på neste side.

Innbyggjarar 1–18 år har ei vekt på 0,0237 i den samla kostnadsnøkkelen. Det betyr at 2,37 prosent av det berekna utgiftsbehovet til fylkeskommunane, på dei områda som blir dekte av utgiftsutjamninga, er knytt til talet på innbyggjarar 1–18 år.

Sjå innleiinga til Grønt hefte for nærmare omtale av berekninga av kriterievektene.

Kostnadsnøkkel for fylkeskommunane 2027:

Kriterium	Vekt
Innbyggjarar 1–18 år	0,0237
Innbyggjarar 16–18 år	0,3731
Innbyggjarar 19–24 år	0,0056
Innbyggjarar 67 år og over	0,0079
Innbyggjarar i alt	0,0080
Personar med utviklingshemming 18 år og over	0,0011
Søkjarar til utdanningsprogram med høg kostnad	0,0778
Søkjarar til læreplass	0,0244
Reiseavstand for å nå 11 000 innbyggjarar	0,0770
Sysselsette etter bu- og arbeidsstad, skalert (ut over 37 prosent)	0,1520
Normerte ferjekostnader	0,0587
Vedlikehaldsbehov fylkesveg	0,1907
Sum	1,0000

Indeks for kvart kriterium er vist i kolonnane 1–12. Kriteria er definerte og kriterieverdiane viste i tabell E-fk.

Kolonne 1 – Indeks for innbyggjarar 1–18 år

Kolonne 2 – Indeks for innbyggjarar 16–18 år

Kolonne 3 – Indeks for innbyggjarar 19–24 år

Kolonne 4 – Indeks for innbyggjarar 67 år og over

Kolonne 5 – Indeks for innbyggjarar i alt

Kolonne 6 – Indeks for personar med utviklingshemming 18 år og over

Kolonne 7 – Indeks for søkjarar i høgkostnads utdanningsprogram

Kolonne 8 – Indeks for søkjarar til læreplass

Kolonne 9 – Indeks for reiseavstand for å nå 11 000 innbyggjarar

Kolonne 10 – Indeks for sysselsette bu- og etter arbeidsstad, skalert

Kolonne 11 – Indeks for normerte ferjekostnader

Kolonne 12 – Indeks for vedlikehaldsbehov fylkesveg

Kolonne 13– Indeks for berekna utgiftsbehov

Vekta gjennomsnitt av kolonnane 1–12. Kolonnen blir brukt i tabell A-fk, kolonne 1.

Kolonne 14 – Del av innbyggjarar i alt, per 1.7.2026 (promille)

Kolonne 15 – Del av berekna utgiftsbehov (promille)

Fylkeskommunen sin del av totalt berekna utgiftsbehov. Kolonnen blir rekna ut ved å multiplisere fylkeskommunen sin indeks for berekna utgiftsbehov (kolonne 13) med fylkeskommunen sin del av innbyggjarane (kolonne 14).